

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy v Praze

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autor/ka: Jan Humplík
Název práce: Noise-induced transitions in nonlinear dynamics of stochastic systems
Studijní program a obor: fyzika
Rok odevzdání: 2012

Jméno a tituly vedoucího/opponenta: Ján Šomvářsky, CSc.
Pracoviště: KMF MFF UK
Kontaktní e-mail: jan.somvarsky@mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu přiměřený počet   méně podstatné četné   závažné

Výsledky:

- originální   původní i převzaté   netriviální kompilace   citované z literatury   opsané

Rozsah práce:

- veliký   standardní   dostatečný   nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet   četné

Celková úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky vedoucího/oponenta:

V bakalářské práci je studován problém jednodimenzionální difúze v náhodném potenciálu zvoleném jako dichotomický šum s obecnými parametry. Matematický popis procesu vede na stochastické Riccatiho rovnice. Tento problém byl řešen v práci doc. Chvosty (na níž se odkazuje jako na práci [5]), kde je publikováno řešení pro difúzi na polopřímce pomocí Chapman-Kolmogorovy rovnice. V předkládané bakalářské práci je problém řešen metodou využívající Carlemanovu linearizaci, která by mohla být použitelná i v případě konečného intervalu (kapitola 1). Dalším klíčovým přínosem této práce je vypracování programu na Monte Carlo simulaci tohoto procesu pro srovnání s analytickým řešením (kapitola 2). V limitě nekonečného intervalu (polopřímky) se výsledky simulací shodují s prací [5], ale analytické řešení pro momenty se liší multiplikativním faktorem. Oceňuji, že bakalář tuto neshodu přiznal, a uvádí, že v omezeném čase se nepodařilo chybu nalézt.

V předkládané práci autor prokázal nadhled a porozumění stochastickým procesům jak z fyzikálního hlediska tak i z matematického – zvládnutí pokročilých partií matematiky, jakými jsou stochastické diferenciální rovnice (Riccatiho) a různé metody jejich řešení, Laplaceovu transformaci, speciální funkce (hypergeometrické), apod. Je chvályhodné, že práce je napsaná v anglickém jazyce. V grafech bych doporučil tlustší čáry a větší písmo v popisech os. Vzhledem k velkému množství matematiky byl správně zvolen systém LaTeX. Celkově lze shrnout, že práce po odborné i formální stránce dosahuje úroveň standardní publikace.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

1. Proč si myslíte, že metoda popsaná v práci bude použitelná i pro konečný interval.

Práci

doporučuji

nedoporučuji

uznat jako diplomovou/bakalářskou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího/oponenta:

Praha, 7. 6. 2012

Ján Šomvářsky, CSc.